

บทบาทของสารไอโอดีเล็ครอนที่มีต่อการบำบัดน้ำเสีย
ที่มีสีเอโซรีแอกทีฟด้วยระบบไร้ออกซิเจน

นายอรรณฤทธิ์ รื่นเรืองใจ

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-487-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ROLE OF ELECTRON DONOR ON THE ANAEROBIC TREATMENT
OF AZO REACTIVE DYE WASTEWATER**

Mr. Athavute Ruenruengjai

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering in Environmental Engineering**

Department of Environmental Engineering

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-331-487-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทของสารให้อิเล็กตรอนที่มีต่อการนำปฏิกิริยา
ที่มีฮีโมโกลบินที่ช่วยระบบไร้ออกซิเจน

โดย

นายอรุณฤทธิ์ รื่นเรืองใจ

ภาควิชา

วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

อาจารย์ที่ปรึกษา

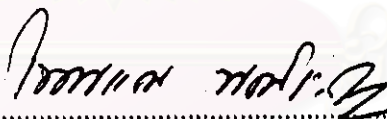
รองศาสตราจารย์ ดร. มั่นสิน ตัญญาเวศม์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

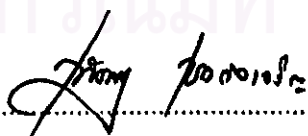
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

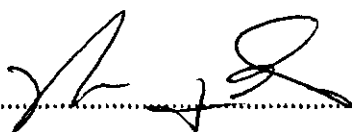
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ไพพรรณ พรประภา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. มั่นสิน ตัญญาเวศม์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ชรพร เขาวงกตเจริญ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ชวติศ รัตนธรรมสกุล)

อรรถฤทธิ์ รื่นเรืองใจ : บทบาทของสารให้อิเล็กตรอนที่มีต่อการบำบัดน้ำเสียที่มีสีเอโซ
รีแอคทีฟด้วยระบบไร้ออกซิเจน (Role of Electron Donor on the Anaerobic Treatment of Azo
Reactive Dye Wastewater) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. มั่นสิน ตันจุลเวศม์, 224 หน้า. ISBN 974-
331-487-3

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาบทบาทของสารให้อิเล็กตรอนที่มีต่อการกำจัดสีของประเภทเอโซ
รีแอคทีฟด้วยกระบวนการไร้ออกซิเจน การศึกษาแบ่งออกเป็นสองขั้นตอน 2 ชุด การทดลองชุดที่ 1 ใช้
ระบบยูเอเอสบีที่มีเวลากักน้ำ 12 ชม. บำบัดน้ำย้อมสีแดง ส่วนชุดที่ 2 บำบัดน้ำย้อมสีน้ำเงินโดยมีถัง
เตรียมน้ำเสียทำหน้าที่เป็นถังกรวด ตามด้วยระบบยูเอเอสบีที่มีเวลากักน้ำ 12 ชม. การทดลองทั้ง 2 ชุด
ใช้น้ำเสียสังเคราะห์ซึ่งเป็นน้ำเสียสีเข้มจากการย้อมครั้งที่ 1 มาเจือจาง และควบคุมให้มีความเข้มข้น 100
เอสยู ทำการศึกษากับสารให้อิเล็กตรอน(หรือสารอาหาร) 4 ประเภทได้แก่ น้ำตาลทราย เมทธานอล ไขมัน
และโปรตีน โดยใช้ความเข้มข้นสารอาหาร 500 มก./ล. (วัดในรูปซีไอดี) เปรียบเทียบกับระบบควบคุม
ที่ไม่เติมสารให้อิเล็กตรอน

ผลการทดลองกับน้ำย้อมสีแดงที่มีซีไอดีก่อนการเติมสารอาหาร 257 มก./ล. พบว่าระบบ
ที่ใช้น้ำตาลทราย เมทธานอล ไขมัน และโปรตีน มีประสิทธิภาพการลดสีเท่ากับ 53% 47% 45%
และ 77% ตามลำดับ กำจัดซีไอดีได้ 29% 35% 45% และ 36% ตามลำดับ เปรียบเทียบกับระบบ
ควบคุม (ไม่ได้เติมสารให้อิเล็กตรอน) ที่กำจัดสีและซีไอดีได้ 45% และ 11% ตามลำดับ เมื่อทดลองกับน้ำ
ย้อมสีน้ำเงินที่มีซีไอดีก่อนการเติมสารอาหาร 60 มก./ล. ประสิทธิภาพการลดสีเท่ากับ 67% 70% 76%
และ 70% ตามลำดับ และกำจัดซีไอดีได้ 85% 83% 82% และ 81% ตามลำดับ เปรียบเทียบกับ
ระบบควบคุม (ไม่ได้เติมสารให้อิเล็กตรอน) ที่กำจัดสีและซีไอดีได้ 10% และ 20% ตามลำดับ แสดงว่าการ
เติมสารอาหารเพิ่มทำให้ประสิทธิภาพการลดสีเพิ่มมากขึ้นเมื่อเทียบกับการไม่เติม และประสิทธิภาพการลด
สีน้ำย้อมสีน้ำเงินดีกว่าสีแดง ซึ่งน่าจะมาจากความแตกต่างของลักษณะสมบัติน้ำเสียและการมีถังกรวด

สรุปได้ว่าการเติมสารอาหารที่จุลชีพสามารถนำไปใช้ได้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการลดสีน้ำเงิน
ของระบบไร้ออกซิเจนได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยแสดงบทบาทที่ชัดเจนในกรณีของน้ำเสียสีย้อมซีไอดีต่ำ
ผลการทดลองชี้ให้เห็นว่าสีย้อมเอโซรีแอคทีฟน่าจะทำหน้าที่เป็นสารรับอิเล็กตรอน เพราะระบบสามารถ
ลดสีได้มากขึ้นเมื่อมีการเติมสารให้อิเล็กตรอนอื่นเพิ่ม นอกจากนี้ยังพบว่าแบคทีเรียสร้างมีเทนไม่ใช่
แบคทีเรียกลุ่มหลักในการกำจัดสี และสีย้อมสามารถลดลงได้อย่างมากในถังกรวด

ภาควิชา.....วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
สาขาวิชา.....วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
ปีการศึกษา.....2541.....

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C817861 : MAJOR ENVIRONMENTAL ENGINEERING

KEY WORD: ANAEROBIC DECOLOURISATION / REACTIVE DYES / AZO DYES / UASB

ATTHAVUTE RUENRUENGJAI: ROLE OF ELECTRON DONOR ON THE ANAEROBIC TREATMENT OF AZO REACTIVE DYE WASTEWATER. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. MUNSIN TUNTOOLAVEST. Ph.D. 224 pp. ISBN 974-331-487-3

The purpose of this study was to investigate a role of electron donor on the anaerobic treatment of azo reactive dye wastewater. There were two experimental sets in this study. The first set consisting of five UASB reactors with 12 hr. retention time each was applied to treat a red dye wastewater. While the second set consisting of five UASB reactors with 12 hr. retention time each and a feed tank as an acidification reactor was performed to treat a blue dye wastewater. In both experiments, the synthetic dye wastewater was diluted from concentrate wastewater of the first dyeing operation to obtain the coloration of 100 space unit (SU). The electron donors (substrates) used in each experimental set were cane sugar, methanol, fat and protein. The COD concentration of these substrates in each experiment was 500 mg/l. Both experiment sets had a reactor without any electron donor as a control unit.

In the red dye experiment, the COD concentration before adding the substrate was 257 mg/l. It was found that the decolorisation efficiency of the reactors with cane sugar, methanol, fat and protein were 53%, 47%, 45% and 77% respectively. While the COD removal in the corresponding reactors were 29%, 33%, 45% and 36% respectively. When compared the result with the control reactor the decolorisation efficiency and the COD removal were 45% and 11% respectively. In the blue dye experiment, the COD concentration before adding the substrate was 60 mg/l. It was found that the decolorisation efficiency of the reactors with cane sugar, methanol, fat and protein were 67%, 70%, 76% and 70% respectively. While the COD removal in the corresponding reactors were 85%, 83%, 82% and 81% respectively. When compared the result with the control reactor the decolorisation efficiency and the COD removal were 10% and 20% respectively. These results showed that the addition of electron donor increased the decolorising efficiency in blue dye wastewater more effectively than red dye wastewater. This may be due to acidification reactor in the blue dye experiment and also the difference in wastewater characteristics.

This can be concluded that the addition of the electron donor which is biodegradable will increase the decolorising efficiency of the anaerobic system. The electron donor plays an important role especially in the wastewater with low COD. The results indicated that the azo dye acted as electron acceptor because the decolorising efficiency was increased when more electron donor was added. In addition, it was found that methanogens may not play the major role in dye removal. The azo dye used in this study was largely decreased in the acidification reactor.

ภาควิชา.....วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม.....

ลายมือชื่อนิสิต.....*อรุณกมล วัฒนศิริ*.....

สาขาวิชา.....วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*สุวิทย์*.....

ปีการศึกษา..... 2541.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มันสิน ตัณฑุลเวศม์ ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และให้ความรู้ คำแนะนำ ตลอดจนข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำ
วิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียน รวมทั้งช่วยส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เขียนได้รู้จักและทดลองปฏิบัติงานที่
เกี่ยวข้องกับงานด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ต่างๆ
แก่ผู้เขียน

ขอขอบพระคุณ บริษัท แซนอี 68 แลป จำกัด ที่ให้ความอนุเคราะห์สารเคมีบางส่วนเพื่อ
ใช้ในงานวิจัย

ขอขอบพระคุณ บริษัท อุตสาหกรรมรามาทีกโกลด์ (1998) จำกัด ที่อนุญาตให้นำน้ำเสีย
เพื่อมาใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ในบริษัททุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก
สะดวกในการเก็บน้ำเสียเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ มูลนิธิ ชิน โสภณพานิช ที่
ให้ทุนอุดหนุนส่วนหนึ่งเพื่อใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ นิสิตปริญญาโท ที่ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และให้
กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

และทุกความสำเร็จของผู้เขียนในวันนี้ เพราะมีครอบครัวที่คืออยู่เบื้องหลัง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูป	ฐ
การเทียบศัพท์	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมา	1
1.2 แนวคิดเรื่องบทบาทของสารอาหารที่มีต่อการกำจัดสี ด้วยกระบวนการ ไร้ออกซิเจน	2
1.3 วัตถุประสงค์.....	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	3
บทที่ 2 ทบทวนเอกสาร.....	4
2.1 สีย้อม (dyes).....	4
2.1.1 การมองเห็นสี	4
2.1.2 การจำแนกสีย้อม.....	5
2.1.3 การนำสีย้อมผ้าไปใช้งาน	5
2.1.4 สีรีแอคทีฟ	6
2.1.5 กระบวนการย้อมผ้าฝ้าย	13
2.2 ปฏิกริยาออกซิเดชัน-รีดักชัน	17
2.2.1 การถ่ายเทอิเล็กตรอน	19
2.2.2 แนวโน้มการเกิดปฏิกริยาออกซิเดชัน-รีดักชัน	20

2.3	กระบวนการบำบัดแบบไร้ออกซิเจน.....	21
2.3.1	ลักษณะทั่วไป.....	21
2.3.2	ระบบยูเอเอสบี	33
2.4	การกำจัดสีด้วยระบบไร้ออกซิเจน	40
2.5	การสีกลายที่ผ่านมา	43
บทที่ 3	การวางแผนการวิจัย	48
3.1	แผนการทดลอง	48
3.2	แนวความคิดการเลือกใช้สารอาหาร	49
3.3	การเตรียมน้ำเสีย	51
3.3.1	การเตรียมน้ำเสียชุดการทดลองที่ 1 น้ำข้อมสีแดง	51
3.3.1	การเตรียมน้ำเสียชุดการทดลองที่ 1 น้ำข้อมสีน้ำเงิน	52
3.4	เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทดลอง	53
3.5	วิธีการเดินระบบ	59
3.5.1	วิธีปรับตั้งอัตราสูบ.....	60
3.5.2	วิธีเก็บตัวอย่างกากเพื่อวิเคราะห์สัดส่วนกากขี้เถ้า	62
3.5.3	วิธีทำความสะอาดถังปฏิกรณ์	63
3.6	การเก็บตัวอย่างและการวิเคราะห์	63
3.6.1	การเก็บตัวอย่างน้ำ	63
3.6.2	การวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ	64
3.6.3	วิธีวัดสีในหน่วย เอสยู	65
บทที่ 4	ผลการทดลองและวิจารณ์	69
4.1	การทดลองเดินระบบเพื่อหาเวลากัก (HRT) ที่เหมาะสม	69
4.2	ผลการทำงานของระบบไร้ออกซิเจนเมื่อใช้สารอาหารต่างๆ ในการบำบัดน้ำข้อมสีแดง	71
4.3	ผลการทำงานของระบบไร้ออกซิเจนเมื่อใช้สารอาหารต่างๆ ในการบำบัดน้ำข้อมสีน้ำเงิน	90

เรื่อง

หน้า

4.4	อิทธิพลของสารอาหารแต่ละชนิดต่อการทำงานของระบบไรรีออกซิเจน.....	116
4.4.1	ข้อดีและปัญหาของการใช้สารอาหารชนิดต่างๆ	116
4.4.2	ความสามารถในการกำจัดสี.....	120
4.4.3	บทบาทของแหล่งคาร์บอนในการกำจัดสี	124
4.4.4	การกำจัดสีและการผลิตก๊าซชีวภาพ	127
4.5	ข้อสังเกตเพิ่มเติมจากขอบเขตการวิจัย	130
4.5.1	การลดลงของสีในถังกรด	130
4.5.2	การลดลงของสีในขวดบีโอดี	136
บทที่ 5 ความสำคัญของงานวิจัยในทางวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม		140
บทที่ 6 สรุปผลการทดลอง		141
บทที่ 7 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยเพิ่มเติม		143
รายการอ้างอิง		144
ภาคผนวก		
	ภาคผนวก ก ผลการทดลองที่ 1 น้ำย้อมสีแดง.....	147.
	ภาคผนวก ข ผลการทดลองที่ 2 น้ำย้อมสีน้ำเงิน.....	168
	ภาคผนวก ค ผลการวัดสัดส่วนก๊าซมีเทนน้ำย้อมสีน้ำเงิน.....	184
ประวัติผู้วิจัย		224

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	กลุ่มรีแอกทีฟที่สำคัญ	12
2.2	ตัวอย่างแบคทีเรียที่สร้างมีเทนและสารอาหารที่ใช้	32
4.1	สรุปค่าเฉลี่ยของตัวแปรต่าง ๆ จากการทดลองที่ 1 (น้ำย้อมสีแดง).....	72
4.2	ค่าความเข้มข้นและประสิทธิภาพการกำจัดสี (น้ำย้อมสีแดง).....	73
4.3	ค่าซีไอและประสิทธิภาพการกำจัดซีไอสี (น้ำย้อมสีแดง).....	76
4.4	ปริมาณก๊าซที่เกิดขึ้นและค่าจากการคำนวณ (น้ำย้อมสีแดง).....	87
4.5	สรุปค่าเฉลี่ยตัวแปรต่างๆ การทดลองชุดที่ 2 น้ำย้อมสีน้ำเงิน.....	92
4.6	ค่าความเข้มข้นและประสิทธิภาพการกำจัดสี (น้ำย้อมสีน้ำเงิน).....	96
4.7	ค่าซีไอระหว่างการทดลองด้วยน้ำย้อมสีแดงกับน้ำย้อมสีน้ำเงิน.....	99
4.8	ค่าซีไอ กรดไขมันระเหย และความเข้มข้น การทดลองชุดที่ 2 (น้ำย้อมสีน้ำเงิน).....	103
4.9	ค่าพีเอชระหว่างการทดลองด้วยน้ำย้อมสีแดงกับน้ำย้อมสีน้ำเงิน.....	108
4.10	ค่าไออาร์พีระหว่างการทดลองด้วยน้ำย้อมสีแดงกับน้ำย้อมสีน้ำเงิน.....	109
4.11	ปริมาณก๊าซที่ผลิตได้ในแต่ละวันของน้ำย้อมสีแดงและน้ำย้อมสีน้ำเงิน.....	111
4.12	ลักษณะสมบัติของน้ำเสียสีแดงและสีน้ำเงินก่อนเติมสารอาหาร.....	124
4.13	ประสิทธิภาพการกำจัดสีและซีไอของการทดลองชุดที่ 1 และ ชุดที่ 2.....	125
4.14	แผนการเปลี่ยนความเข้มข้นสารอาหารและความเข้มข้น ในขวดบีไอสี.....	136

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1	ส่วนประกอบโครงสร้างสีรีแอคทีฟ7
2.2	ตัวอย่างสีที่มีกลุ่มโครโมฟอร์แบบ Unmetallised Azo.....8
2.3	ตัวอย่างสีที่มีกลุ่มโครโมฟอร์แบบ Metal-Complex Azo8
2.4	ตัวอย่างสีที่มีกลุ่มโครโมฟอร์แบบ Anthraquinone9
2.5	ตัวอย่างสีที่มีกลุ่มโครโมฟอร์แบบ Phthalocyanine.....9
2.6	ตัวอย่างสีรีแอคทีฟแบบ Bifunctional ที่มีกลุ่มโครโมฟอร์เป็นแบบ Azo9
2.7	ตัวอย่างปฏิกิริยาแบบ Nucleophilic Substitution10
2.8	ตัวอย่างปฏิกิริยาแบบ Nucleophilic Addition11
2.9	การเตรียมเส้นใยสำหรับการย้อม.....14
2.10	กระบวนการย้อมและตกแต่งผ้า16
2.11	วิธีของอิเล็กตรอนและคาร์บอน ในกระบวนการหมักและการหายใจ18
2.12	ค่าศักย์รีดักชันของครึ่งปฏิกิริยาต่างๆ21
2.13	ไดอะแกรมของค่า pE° ของบางปฏิกิริยา22
2.14	ปฏิกิริยารีดอกซ์ในการบำบัดน้ำเสีย23
2.15	ขั้นตอนอย่างง่ายในการสลายสารอินทรีย์ของกระบวนการไร้ออกซิเจน.....25
2.16	ปฏิกิริยาการสร้างกรดไขมันระเหยได้สภาวะที่ไฮโดรเจน มีความดันพาร์เซิลต่ำและสูง.....28
2.17	ขั้นตอนของปฏิกิริยาไร้ออกซิเจน30
2.18	ลักษณะระบบต่างๆ ในการบำบัดน้ำเสียแบบไร้ออกซิเจน34
2.19	ลักษณะชุดแยกก๊าซ น้ำ ตะกอนจุลินทรีย์.....36
2.20	โครงสร้างสี C.I. Reactive Red 141.....40
2.21	แนวคิดการสลายโครงสร้างสี C.I. Reactive Red 14141
2.22	กลไกการสลายพันธะเอโซด้วยกระบวนการไร้ออกซิเจน42

รูปที่	หน้า
3.1	แบบดั่งปฏิกิริยา.....54
3.2	ลักษณะเชื้อเมื่อเริ่มเดินระบบ.....56
3.3	แบบเครื่องวัดปริมาณก๊าซที่ปรับปรุงใหม่57
3.4	ชุดทดลองที่ใช้ในการวิจัย (ภาพด้านหน้า).....58
3.5	ชุดทดลองที่ใช้ในงานวิจัย (ภาพด้านหลัง)58
3.6	วิธีตรวจสอบอัตราสูบจากระดับน้ำในสายยางก่อนเข้าระบบ.....61
3.7	วิธีเก็บตัวอย่างก๊าซด้วยหลอดสูญญากาศ.....62
3.8	สีที่ปรากฏเมื่อมีการดูดกลืนคลื่นแสงแต่ละความยาวคลื่น.....65
3.9	การวัดสีทุกช่วง 100 นาโนเมตร.....66
3.10	ตัวอย่างข้อมูลจากเครื่องสเปกโตรโฟโตมิเตอร์.....67
3.11	ตัวอย่างกราฟที่ได้จากการวัดน้ำเสียด้วยเครื่องสเปกโตรโฟโตมิเตอร์.....67
3.12	ตัวอย่างการวัดสีน้ำเสียที่มีการเปลี่ยนโทนสีหลังการบำบัด.....68
4.1	สีในดั่งปฏิกิริยาแต่ละชุด เมื่อนำทุกระบบต่ออนุกรมกัน.....70
4.2	สีที่ลดลงเนื่องจากสัมผัสอยู่กับเขื่อนาน.....70
4.3	ค่าความเข้มสี ตลอดจนการทดลองที่ 1 น้ำย้อมสีแดง.....75
4.4	ค่าซีไอดี ตลอดจนการทดลองที่ 1 น้ำย้อมสีแดง77
4.5	ค่าสภาพค่าทั้งหมด ตลอดจนการทดลองที่ 1 น้ำย้อมสีแดง.....79
4.6	ค่ากรดไขมันระเหย ตลอดจนการทดลองที่ 1 น้ำย้อมสีแดง.....80
4.7	ค่าพีเอช ตลอดจนการทดลองที่ 1 น้ำย้อมสีแดง.....82
4.8	ค่าไออาร์พี ตลอดจนการทดลองที่ 1 น้ำย้อมสีแดง.....84
4.9	ปริมาณก๊าซชีวภาพ ตลอดจนการทดลองที่ 1 น้ำย้อมสีแดง.....86
4.10	ค่าอุณหภูมิ ตลอดจนการทดลองที่ 1 น้ำย้อมสีแดง.....89
4.11	ค่าความเข้มสี ตลอดจนการทดลองชุดที่ 2 น้ำย้อมสีน้ำเงิน.....95
4.12	ค่าซีไอดี ตลอดจนการทดลองชุดที่ 2 น้ำย้อมสีน้ำเงิน.....98
4.13	ค่าสภาพค่าทั้งหมด ตลอดจนการทดลองชุดที่ 2 น้ำย้อมสีน้ำเงิน.....102
4.14	ค่ากรดไขมันระเหย ตลอดจนการทดลองชุดที่ 2 น้ำย้อมสีน้ำเงิน.....105
4.15	ค่าพีเอช ตลอดจนการทดลองชุดที่ 2 น้ำย้อมสีน้ำเงิน.....107

รูปที่	หน้า
4.16	ค่าไออาร์ที ตลอดจนการทดลองชุดที่ 2 น้ำย้อมสีน้ำเงิน.....110
4.17	ปริมาณกาชชีวภาพ ตลอดจนการทดลองชุดที่ 2 น้ำย้อมสีน้ำเงิน.....112
4.18	อุณหภูมิ ตลอดจนการทดลองชุดที่ 2 น้ำย้อมสีน้ำเงิน.....115
4.19	ลักษณะน้ำย้อมสีแดง ที่วัดด้วยเครื่องสเปกโตรโฟโตมิเตอร์.....121
4.20	ลักษณะน้ำย้อมสีแดง ก่อนและหลังการบำบัด.....121
4.21	ลักษณะน้ำย้อมสีน้ำเงิน ที่วัดด้วยเครื่องสเปกโตรโฟโตมิเตอร์.....122
4.22	ลักษณะน้ำย้อมสีน้ำเงิน ก่อนและหลังการบำบัด.....122
4.23	ประสิทธิภาพการกำจัดสีและซีไอคี่ของระบบ.....125
4.24	ปริมาณกาชชีวภาพและสีน้ำย้อมสีแดงหลังการบำบัด.....128
4.25	ปริมาณกาชชีวภาพและสีน้ำย้อมสีน้ำเงินหลังการบำบัด.....129
4.26	สภาพถังเตรียมน้ำเข้าถังปฏิบัติการที่ 1 (Blank) ขณะทำหน้าที่เป็นถังกรด.....131
4.27	สภาพถังเตรียมน้ำเข้าถังปฏิบัติการที่ 2 (น้ำตาลทราย) ขณะทำหน้าที่เป็นถังกรด.....133
4.28	สภาพถังเตรียมน้ำเข้าถังปฏิบัติการที่ 3 (เมทธานอล) ขณะทำหน้าที่เป็นถังกรด.....134
4.29	สภาพถังเตรียมน้ำเข้าถังปฏิบัติการที่ 4 (ไขมัน) ขณะทำหน้าที่เป็นถังกรด.....134
4.30	สภาพถังเตรียมน้ำเข้าถังปฏิบัติการที่ 5 (โปรตีน) ขณะทำหน้าที่เป็นถังกรด.....135
4.31	การลดลงของสีย้อมในขวดบีไอคี่.....138

การเขียนศัพท์

ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ
กลุ่มเข้าทำปฏิกิริยา	Reactive Group
การขจัดสิ่งสกปรก	Scouring
การซุ่มมัน	Mercerizing
การดูดกลืนคลื่นแสง	Absorbance
การปั่นเหวี่ยง	Centrifugal
การฟอกขาว	Bleaching
การลอกแป้ง	Desizing
โครโมฟอร์	Chromophore
โคเอนไซม์	Coenzyme
ถังควบคุมความดัน	Head Tank
พันธะโควาเลนต์	Covalent Bond
ระบบใช้ออกซิเจน	Aerobic System
ระบบใช้ออกซิเจน, ระบบไร้อากาศ	Anaerobic System
ศักย์รีดักชัน	Reduction Potential
สารรับอิเล็กตรอน	Electron Acceptor
สารให้อิเล็กตรอน	Electron Donor
สารอาหาร	Substrate
สีย้อม	Dyes
สีย้อมรีแอกทีฟ	Reactive Dyes
สีย้อมเอโซรีแอกทีฟ	Azo Reactive Dyes
ออกโซโครม	Auxochromes
แอกติเวเต็ดสลัดจ์	Activated Sludge